

Verslag bijeenkomst MVS Jeugdmodel d.d. 9 december 2020

Aanwezig
(zie voor de lijst bijlage 1)

De voorzitter heet iedereen van harte welkom en geeft aan dat de bijeenkomst bedoeld is voor de jeugdhulpaanbieders die hebben deelgenomen aan het participatietraject van het 'Programma MVS Jeugdhulp'.

Dit participatietraject, waaraan naast jeugdhulpaanbieders ook andere partners vanuit de praktijk als huisartsen en onderwijs hebben deelgenomen, heeft geleid tot het koersdocument MVS Jeugdmodel, dat in november 2020 door de MVS gemeenteraden is vastgesteld.

Met het koersdocument is de richting bepaald voor de gewenste inrichting en ontwikkeling van (specialistische) jeugdhulp in de MVS gemeenten per 1-1-2023.

Doel van deze bijeenkomst is om het traject dat heeft geleid tot het koersdocument af te sluiten en tegelijkertijd alvast vooruit te kijken naar de (voorbereiding van de) implementatie van het MVS Jeugdmodel.

Als onderdeel daarvan zijn de MVS gemeenten voornemens de (specialistische) jeugdhulp als een integrale opdracht, door middel van populatiebekostiging, taakgericht in te kopen. Dit houdt in dat één opdrachtnemer een budget krijgt om alle vormen van (specialistische) jeugdhulp te leveren, die binnen de afbakening van de integrale opdracht vallen, zonder hierbij producten, arrangementen of prijzen op cliëntniveau te definiëren.

Deel 1 van de presentatie: inleiding op de integrale opdracht (presentatie zit in bijlage 2)

Het MVS Jeugdmodel geldt het gehele jeugdhulpveld en dus niet alleen voor de aanbieders van (specialistische) jeugdhulp. Het koersdocument bevat een aantal bouwstenen en een transformatiestrategie. De integrale opdracht maakt hiervan integraal onderdeel uit.

De belangrijkste elementen van het koersdocument worden benoemd: De leidende principes worden benoemd, waarbij wordt aangegeven dat deze dienen om de transformatie te bewerkstelligen. Ook worden de bouwstenen uit het Koersdocument benoemd, waarbij wordt aangegeven dat deze bijeenkomst betrekking heeft op bouwsteen 6 van het Koersdocument, namelijk "De Integrale Opdracht".

Uitgelicht wordt het integrale karakter van deze opdracht. Dit maakt het beter mogelijk om vanuit het perspectief van de cliënt maatwerk te leveren, omdat er een veelheid van expertises is ondergebracht bij één opdrachtnemer (uitvoerder integrale opdracht). De keuzevrijheid van de cliënt zit bij een integrale opdracht niet in het aantal aanbieders, maar juist in het geboden aanbod. Om te doen wat nodig is, moet er "out of the box" gewerkt kunnen worden, waarbij de verbinding met het voorliggend veld belangrijk is. Dit maakt dat de cliënt niet iedere keer opnieuw zijn verhaal hoeft te doen, maar wanneer er andere hulp nodig is, dit soepel verloopt.

De essentie van een integrale opdracht is dat de gecontracteerde partner (opdrachtnemer) wordt gevraagd om passende (jeugd)hulp te bieden en te doen wat nodig is. De cliënt en zijn leefomgeving staat hierin centraal. Er worden geen producten of arrangementen gecontracteerd, maar een totaalopdracht met als basisvraag: "Biedt passende (jeugd)hulp voor iedere cliënt die een ondersteuningsvraag heeft". Hetgeen passend is, wordt samen met de cliënt bepaald. Het aanbod dient alle soorten (specialistische) jeugdhulp te omvatten. Verschillende expertises worden samengevoegd; medewerkers van verschillende organisaties met een veelheid aan expertises worden collega's die samen de ruimte krijgen om te doen wat nodig is. Dit zal ten goede komen aan het duurzame resultaat dat er voor de cliënt wordt nagestreefd.

De integrale opdracht betekent ook dat er een vast bedrag met de aanbieder wordt afgesproken. Dit bedrag wordt niet afgesproken op casusniveau (arrangement/product), maar voor de gehele integrale opdracht (populatiebekostiging). Het voordeel is dat dit lage administratieve lasten en minder bureaucratie met zich meebrengt: als voorbeeld en voordeel wordt beschikkingsvrij werken genoemd. Een ander voordeel is dat er meer ruimte is tot transformatie, omdat de transformatie kan plaatsvinden binnen de integrale opdracht en niet apart gefinancierd hoeft te worden buiten huidige financiële kaders en contracten. Het samenwerken in partnerschap tussen partijen die gezamenlijk de

opdrachtnemer vormen en tussen deze opdrachtnemer en de gemeenten wordt benoemd als een belangrijk element om de (transformatie-)opdracht vorm te geven.

Vanuit het perspectief van de cliënt zijn er enkele voorbeelden in het land waarbij de ervaring in de uitvoering laat zien dat een integrale opdracht een gunstig effect heeft op de efficiëntie en doelmatigheid van de hulpverlening. Benadrukt wordt dat de transformatieopdracht die verbonden is aan de integrale opdracht ook gevolgen heeft voor de interne cultuur, werkwijzen en bedrijfsvoering van de gecontracteerde partner (opdrachtnemer).

Met betrekking tot aandachtspunten, verbonden aan een integrale opdracht, die ook in eerdere bijeenkomsten rondom dit thema door verschillende partijen zijn aangedragen, wordt verwezen naar de 11 meest genoemde punten zoals genoemd in de presentatie (zie bijlage 2).

Er is naar aanleiding van het eerste deel van de presentatie de gelegenheid tot het stellen van vragen.

Vraag/opmerking

Er wordt gewezen op het feit dat binnen de uitvoering van de integrale MVS-opdracht Wmo begeleiding er wel degelijk afspraken worden gemaakt over de hulpverlening op cliënt-niveau.

Antwoord

Dit klopt. De WMO is op dit punt strikter georganiseerd dan de jeugdwet.

Vraag

Is al bekend of er vormen van jeugdhulp zijn die nu lokaal worden gecontracteerd en straks onderdeel worden van de integrale opdracht? En zo ja, welke?

Antwoord

De huidige lokaal gecontracteerde jeugdhulp wordt onderdeel van de nieuwe integrale opdracht.

Vraag

Heeft de uittreding uit de GRJR gevolgen voor de geldende budgetten?

Antwoord

Op dit moment wordt tussen MVS en de GRJR gesproken om het MVS jeugdmodel met de daarbij horende inkoop binnen de GRJR uit te voeren.

(op het moment van verspreiden van het verslag is inmiddels besloten dat de MVS gemeenten binnen de GRJR blijven en voor 2023 de integrale opdracht zelf gaan inkopen)

Vraag/opmerking

Als suggestie wordt gedaan dat om de transformatie te doen slagen, er aan de voorkant ook getransformeerd moet worden.

Antwoord

Het klopt dat een deel van het succes van de transformatie afhankelijk is van de verbindingen die tussen de uitvoering van de integrale opdracht en organisaties en mensen in het brede voorliggend veld worden gerealiseerd.

Vraag/opmerking

Er worden vanuit ervaringen met de MVS-aanbesteding integrale opdracht begeleiding zorgen geuit over de snelheid waarmee het MVS jeugdmodel zal worden geïmplementeerd en gevraagd of de termijn verlengd zal worden wanneer MVS binnen de GRJR blijft. Haar zorgen komen voort uit de aanbesteding WMO voor MVS.

Antwoord

Het scenario "niet uittreden uit de GRJR" betekent dat er een langere implementatietijd zal zijn.

(op het moment van verspreiden van het verslag is inmiddels besloten dat de MVS gemeenten binnen de GRJR blijven en per 1-1- 2023 de integrale opdracht zelf gaan inkopen)

Vraag

Wat is de intentie met betrekking tot regie en resultaatmeting?

Antwoord

Integrale opdracht betekent dat de verantwoording niet plaatsvindt op casusniveau maar op het niveau van het totale contract aan de hand van KPI's.

Deel 2 van de presentatie: de afbakening van de integrale opdracht.

Gezien vanuit de huidige inkoop situatie zullen (1) de percelen A tot en met F van het huidige inkoopregime van de GRJR en (2) de lokaal ingekochte jeugdhulp onder de integrale opdracht gaan vallen. Een belangrijk aspect van de afbakening is de verbinding tot de wijkteams, waarover nog geen keuze is gemaakt c.q. de wijze waarop de wijkteams worden verbonden aan en/of geïncorporeerd in de integrale opdracht. Als voorbeelden wordt verwezen naar twee gemeenten die de jeugdhulp ook via een integrale opdracht hebben ingekocht; de situatie van Utrecht, waar de wijkteams buiten de integrale opdracht vallen en de situatie van Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem, waar de wijkteams onderdeel zijn van de integrale opdracht.

Ongeacht de positioneringskeuze ligt er een forse transformatie-opgave voor de wijkteams, namelijk om 80 procent van de jeugdhulp zelf te gaan leveren. Waar de toegang nu vaak als poort wordt gezien, zal dat meer een proces worden zonder dat daarbij bureaucratische hindernissen een rol mogen spelen. De opdracht aan en de inrichting van de wijkteams zal dus per definitie wezenlijk anders worden. Ook zal er gestreefd worden om de wijkteams binnen de MVS zoveel mogelijk te uniformeren.

Vraag/opmerking

In geval het wijkteam onderdeel Jeugd en Gezin wordt geïncorporeerd in de integrale opdracht wordt als risico gezien dat door de uitvoerder van de integrale opdracht te snel naar zorgoplossingen wordt gegrepen in plaats van naar andere oplossingen. Dit kan worden voorkomen door het wijkteam “voorliggend” te organiseren.

Antwoord

Een integrale opdracht met populatiebekostiging heeft juist als prikkel om zoveel waar mogelijk af te schalen en ondersteuningsvragen collectief op te pakken, waar mogelijk in het onderwijs en in het voorliggend veld te laten en dáár met een adequaat ondersteuningsaanbod te komen.

Vraag

Kan de taak van het wijkteam concreter gemaakt worden?

Antwoord

De nadere uitwerking van de integrale opdracht is mede afhankelijk van de keuze of het wijkteam een transformatie-opdracht krijgt of dat het wijkteam en de bijbehorende transformatieopdracht onderdeel wordt van de integrale opdracht. In het laatste geval ligt de concretiseringsopgave bij de toekomstige opdrachtnemer. Dan zullen de grenzen tussen het wijkteam en de opdrachtnemer vervagen wanneer de wijkteams onderdeel worden van de integrale opdracht. De werkwijze van het arrangeren en beschikken zal sowieso wegvallen. Het verder uitwerken van de opdracht van de wijkteams is een bouwsteen in het koersdocument.

Vraag/opmerking

De financiële onderbouwing wordt gemist in het Koersdocument.

Antwoord

In opdracht van de MVS gemeenten heeft Rebel Groep een businesscase opgesteld. Dit rapport was bij de uitnodiging voor deze bijeenkomst gevoegd.

Vraag

Is er voldoende nagedacht over de aansluiting tussen jeugd met het volwassen domein binnen het toekomstige wijkteam?

Antwoord

Het integrale karakter van het wijkteam en de huidige 0-100 systematiek geldt nog steeds, ook als de nieuwe transformatie-opdracht van het wijkteam voor het onderdeel Jeugd&Gezin in de integrale opdracht valt. Afhankelijk van hoe je het inregelt, kunnen de 0-100 teams dus blijven bestaan en kunnen de Jeugd en Gezinsteams daarbinnen functioneren.

Vraag

Kunnen de ervaringen van gemeenten die op dit moment werken met een integrale opdracht worden gedeeld, en ook die vanuit MVS rondom Wmo? Een van de leerlessen is namelijk dat naast het “wat”, ook het “hoe” belangrijk is en dat het “hoe” niet alleen de verantwoordelijkheid is van de opdrachtnemers van deze opdrachten, maar ook van de opdrachtgevende gemeenten. Een andere les is de vraag naar de investeringen die opdrachtnemers moeten doen om tot integrale uitvoering te

komen. Ook wordt aangegeven dat de financiën sowieso niet leidend moeten zijn, maar dat de wijze waarop je inhoud geeft aan de integrale opdracht wel gevolgen heeft op de financiën.

Antwoord

Het voorstel wordt gedaan om hier met de aanbieders en gemeenten nader over in gesprek te gaan en deze informatie te ontsluiten, ook vanuit MVS zelf. We zullen de 'lessons learned' zo goed mogelijk openleggen.

Vraag

Is er voldoende aandacht voor de effecten die een dergelijk grote opdracht heeft op de inrichting van het zorglandschap?

Antwoord

Implementatie van het MVS model gaat niet alleen over het jeugdzorglandschap, maar veel breder. Het raakt alle onderdelen van het sociaal domein die over opgroeien en opvoeden gaan. Bij de nadere uitwerking en implementatie van het model zal naar alle relevante onderdelen en de samenhang worden gekeken.

Vraag

Is er aandacht voor de huidige wachtlijsten (bij de GGZ aanbieders)? Als daaraan tussentijds niets gebeurt, sleept zich dat mee in de nieuwe situatie.

Antwoord

Het vraagstuk van wachtlijsten heeft de aandacht voor nu en in de toekomst en noopt ertoe om na te denken hoe instroom te voorkomen door alternatieven te bieden. In dat kader kan worden gewezen naar de gestarte initiatieven praktijkondersteuner huisarts.

Vraag/opmerking

Er zijn goede voorbeelden binnen de GRJR van wijkteams die korte lijntjes hebben met gespecialiseerde aanbieders en van samenwerking die op hoog niveau functioneert. Aansluiting op de wijkteams is dus belangrijk.

Antwoord

We herkennen het belang hiervan en willen die voorbeelden meenemen naar de toekomst. Benadrukt wordt dat er ook een financieel element aan de vraag over de positionering en inrichting van de wijkteams zit. Op het moment dat de wijkteams los staan van de integrale opdracht, heeft de opdrachtnemer van de integrale opdracht minder grip op de instroom op het gebied van inhoud en werkbelasting. Dit vertaalt zich altijd financieel.

Vraag

Als een van de oplossingen voor de samenwerking met het wijkteam, wordt gewezen naar de mogelijkheid om rondom het wijkteam een specialistisch team te organiseren, die als een schil om het wijkteam opereert. Deze kan een belangrijke rol vervullen in de samenwerking met het wijkteam. Dit specialistische team dient dan wel onderdeel te zijn van de integrale opdracht. Het belang hiervan wordt door meer deelnemers onderschreven. Op dit moment zijn er regelmatig signalen dat er ook behoefte bestaat bij scholen om bijvoorbeeld gebruik te kunnen maken van de inzet van een orthopedagoog. Zo'n specialistisch team zou daarin kunnen voorzien.

Antwoord

In het MVS Koersdocument is de inrichting van een dergelijk Plusteam een van de bouwstenen.

Vraag

Op welke wijze kunnen we jeugdhulp en het onderwijs meer naar elkaar halen en zijn er ideeën hoe jeugdhulp meer naar het onderwijs te krijgen?

Antwoord

Gewezen wordt op de lopende initiatieven zoals de gezinsspecialisten. Ook wordt voorgesteld om de onderwijs-zorgarrangementen te includeren in de integrale opdracht om de financiële schotten te kunnen slechten.

Vraag

Wordt de buitenschoolse opvang niet vergeten?

Antwoord

We zien de bouwsteen onderwijs in de brede zin van het woord, dus inclusief de buitenschoolse opvang.

Vraag

Maakt hoog specialistische zorg, als forensische zorg onderdeel uit van de integrale opdracht aangezien dit lastig kan zijn binnen de kaders van populatiebesteding omdat het gaat om inzet van zorg waarop de uitvoerder van de integrale opdracht geen sturing kan geven?

Antwoord

Ja, hiervoor is in principe gekozen.

Vervolgproces

In januari 2021 wordt gestart met de (voorbereiding van de) implementatie van het koersdocument. Een planning hiervan en van de marktconsultatie zal nog volgen. De verdere invulling van het MVS jeugdmodel zal plaatsvinden middels co-creatie in werkgroepen. De uitkomsten hiervan zullen onder andere landen in het inkooptraject (specialistische) jeugdhulp (integrale opdracht) en andersom.

Bijlage 1: Overzicht aanwezigen

Deelnemende organisaties 9 december:

ASVZ
De buitenwereld
Enver
Forta
GGZ- Delfland
Humanitas – Homestart
Ipse de Bruggen
Labyrint Zorg B.V.
MC Kinderplein
Middin
Minters
Opdidakt
Pameijer
Prokino Zorg Rotterdam – Rijnmonbd
Rogplus
Stichting De Klimroos
Stichting Maatwerk Autisme
Timon
Yulius

Bijlage 2: Presentatie

Bijgevoegd als apart document.